

Eesti Rahvakultuuri Keskus

**Laulu- ja tantsupeoliikumises osalevate kollektiivide juhendajate
tööjõukulu toetus 2025. aastal**

KOKKUVÕTE

Viljandi 2025

SISUKORD

1	Toetusmeetme eesmärk.....	3
1.1	Toetust saavate kollektiivide liigid.....	3
1.2	Toetust saavate kollektiivide koosseisu miinimumnõuded	3
2	Taotlused.....	4
3	Eraldatud toetus maakonniti	5
4	Eraldatud toetus omavalitsuste järgi	6
5	Toetuste saajad kollektiivi liikide kaupa	8
6	Toetuse saajad organisatsiooni õigusliku vormi järgi	12
7	Kollektiivide osalemine laulu- ja tantsupeoprotsessis	14
8	Kollektiivi juhendajate keskmine kontakttunni maksumus maakonniti	16
9	2024. ja 2025. aasta taotlusvoorude võrdlus	17
10	Toetuse andja tähelepanekud.....	19
10.1	Taotluste ja aruannete menetlemine	19
10.2	Toetusmeetme tutvustamine.....	19
10.3	Enamlevinud kitsaskohad.....	19
	Lõpetuseks	20

1 Toetusmeetme eesmärk

Laulu- ja tantsupeoliikumises osalevate kollektiivide juhendajate tööjõukulude toetamine kehtestati kultuuriministri 12.01.2021 määrusega nr 1. Määrusega kehtestati laulu- ja tantsupeoliikumises osalevate harrastuskollektiivide juhendamise vahetult seotud isiku või isikute tööjõukulu toetuse määramise tingimused ja kord.

1.1 Toetust saavate kollektiivide liigid

Kollektiivina käsitletakse Eestis alaliselt, regulaarselt ja planeeritult tegutsevat ning iseseisvalt esinevat koori, rahvatantsurühma, võimlemisrühma, rahvamuusikakollektiivi, puhkpilli-, sümfoonia-, sümfonieta- või keelpilliorkestrit, kes on osalenud toetuse taotlemisele eelnenud noorte või üldlaulu- ja tantsupeol või nende ettevalmistusprotsessis või maakondlikul laulu- ja tantsupeol või valdkondlikul liigipeol. Võimlemisrühma puhul on valdkondlik liigipidu laulu- ja tantsupeo protsessiga seotud pidu.

Koor	Rahvatantsurühm	Rahvamuusika-kollektiiv	Orkester	Võimlemisrühm
• mudilaskoor • lastekoor • poistekoor • neidudekoor/naiskoor • meeskoor/noormeestekoor • segakoor	• 1-4 kl algklasside rühm • 5-9 kl põhikoolirühm • 10-12 kl gümnaasiumi segarühm • 10-12 kl gümnaasiumi neidude rühm • täiskasvanute segarühm • täiskasvanute naisrühm • pererühm	• torupillid • viiulid • akordionid • kanded • näppepillid • koondorkester • löötpillid	• sümfooniaorkester • sümfonietaorkester • keelpilliorkester • puhkpilliorkester • kammerorkester	• 1.-4. algklassi võimlemisrühm • 5.-12. klassi võimlemisrühm • naisvõimlemisrühm

Joonis 1 Kollektiivi liigid

Toetuse andmise eesmärk on toetada kollektiivide juhendajate tööandjaid töölepingu alusel töötavate juhendajate tööjõukulude katmisel.

Toetuse andmise tulemusena on tagatud juhendajale tänapäeva ootustele vastav töötasu ja sotsiaalsed garantiid ning laulu- ja tantsupeoliikumise protsessi jätkusuutlikkus.

1.2 Toetust saavate kollektiivide koosseisu miinimumnõuded

Toetuse saamiseks on esitatud kollektiivi koosseisu kohta miinimumnõuded:

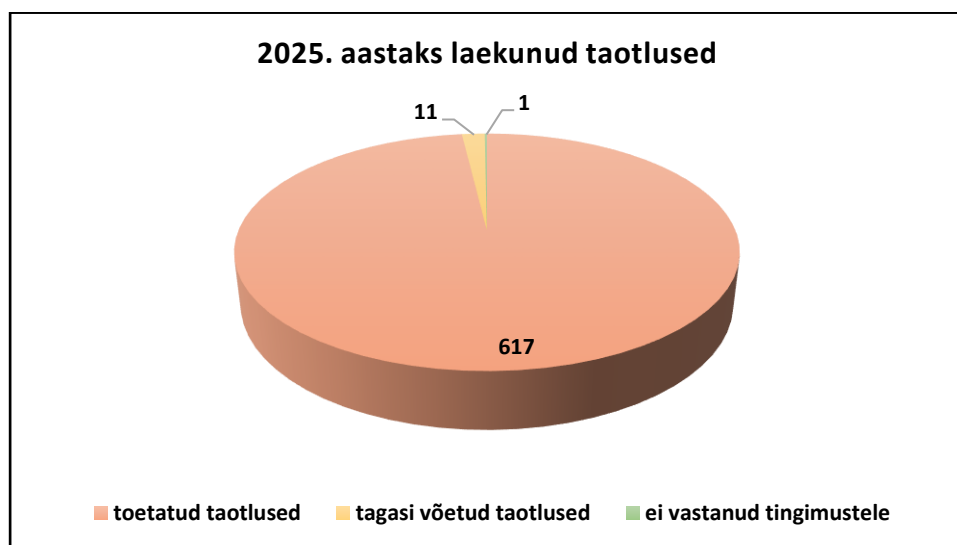
- 1) kooris on vähemalt 16 liiget;
- 2) rahvatantsurühmas on vähemalt 10 liiget;
- 3) rahvamuusikakollektiivis on vähemalt 6 liiget (sealhulgas 4 viisipilli);
- 4) puhkpilliorkestris on vähemalt 8 liiget;
- 5) sümfoonia- või sümfonietaorkestris ning keelpilliorkestris on vähemalt 12 liiget;
- 6) võimlemisrühmas on vähemalt 8 liiget.

2 Taotlused

2025. aasta toetuse taotlemiseks viidi läbi taotlusvoor 01.-31. oktoobril 2024. Taotlusvooru 2025. aasta eelarve oli **2 710 912** eurot. Kokku laekus 629 taotlust, summas **2 746 467** eurot.

Taotlejate poolt esitatud taotlustest võeti menetlemise käigus tagasi 11 taotlust, summas **32 135** eurot. Taotlusvooru tingimustele ei vastanud üks taotlus (puudus kutsetunnistus), summas **3 420** eurot.

Menetleti 617 taotlust, summas **2 710 912** eurot.

Joonis 2 Laekunud taotlused 2025. aastaks

Järgnevalt vaatleme laekunud ja menetletud taotluste arvu, toetussummasid ning keskmist kontakttunni maksumust aastate lõikes alates toetusmeetme käivitumisest. Võrdluses 2021. aastaga on laekunud taotluste hulk kasvanud 236 taotluse võrra. Kogu toetussumma on perioodil 2021-2025 kasvanud 216% (1 853 405 euro võrra). Sellest saab järeldada, et toetusmeetme esimestel aastatel oli taotluste kasvuperiood ning igaaastaselt tegi taotluste hulk selge tõusu. Aastatel 2024 ja 2025 on taotluste arv püsinud stabiilsena (vastavalt 615 ja 617), mis viitab asjaolule, et toetusmeetme info on jõudnud sihtrühmani, see on omaks võetud ning jätkatakse igaaastaselt meetme kasutamist. Toetusmeede on kujunenud oluliseks tugisambaks laulu- ja tantsupeo traditsiooni jätkusuutlikkuse toetamisel.

Kui aastatel 2022 ja 2023 toimus keskmises kontakttunni maksumuses langus, siis 2024. aastast on toimunud oluline kasv (vastavalt 8,7% ja 11,5%), mis viitab toetusmeetme positiivsele mõjule kollektiivijuhendajate töö tasustamisel. Võrreldes varasemate aastatega on paljud tööandjad kasutanud toetust töötasude tõstmiseks, millega suureneb kollektiivijuhendajate rahulolu ja

motiveeritus. Kokkuvõtvat võib öelda, et meetme toel on olnud võimalik tagada õiglasem ja tänapäeva ootustele vastav töötasu, mis omakorda aitab hoida valdkonna professionaale, parandada järelkasvu ja töö kvaliteeti ning aitab kaasa kogu laulu- ja tantsupeotraditsiooni jätkusuutlikkusele.

Tabel 1 Laekunud ja menetletud taotluste võrdlus aastate lõikes

Aasta	Laekunud taotlused	Summas	Menetletud taotlused	Summas	Toetuse summa kasv võrreldes eelneva aastaga %	Keskmine kontakttunni maksumus (eurodes)	Kontakttunni maksumuse muutus võrreldes eelneva aastaga %
2021	393	924 185	356	857 507		20,57	
2022	505	1 634 568	484	1 590 808	85%	20,36	1%
2023	510	1 906 791	501	1 878 226	18%	20,27	0,4%
2024	641	2 675 307	615	2 574 370	37%	22,04	8,7%
2025	629	2 746 467	617	2 710 912	5%	24,57	11,5%

3 Eraldatud toetus maakonniti

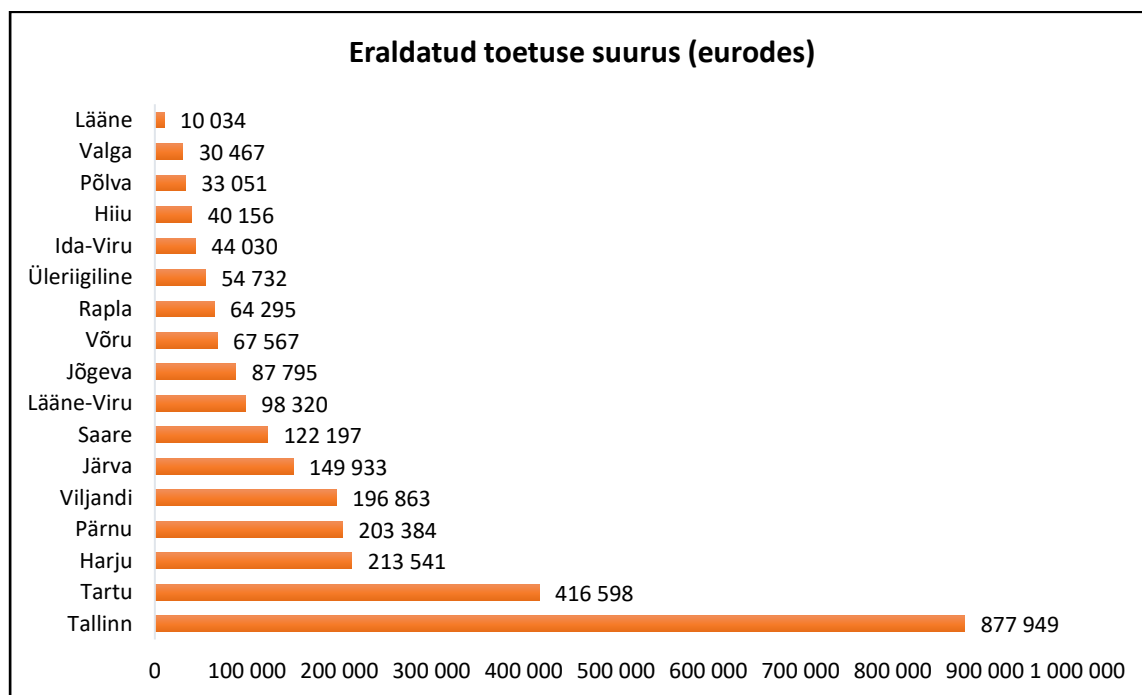
Taotlusi esitati 15 maakonnast. Maakondlikus jaotuses on eraldi välja toodud Tallinn ning üleriigilised kollektiivid.

Tabel 2 Eraldatud toetused tööandjatele maakondade kaupa

Maakond, Tallinn ja üleriigiline	Eraldatud toetuse suurus (eurodes)	Toetatud taotluste arv
Tallinn	877 949	139
Tartu	416 598	107
Harju	213 541	68
Pärnu	203 384	49
Viljandi	196 863	49
Järva	149 933	28
Saare	122 197	37
Lääne-Viru	98 320	25
Jõgeva	87 795	22
Võru	67 567	15
Rapla	64 295	22
Üleriigiline	54 732	14
Ida-Viru	44 030	16
Hiiu	40 156	9
Põlva	33 051	7
Valga	30 467	7
Lääne	10 034	3
KOKKU	2 710 912	617

Kõige rohkem esitati taotlusi Tallinnast – kokku 139 taotlust, kõige vähem esitati taotlusi Lääne maakonnast – 3 taotlust.

Summaliselt toetati enam Tallinna, Tartu, Harju ja Pärnu maakondade kollektiivide juhendajate tööandjaid.

Joonis 3 Toetuse jagunemine summaliselt maakonniti

4 Eraldatud toetus omavalitsuste järgi

Taotlusi esitati 15 maakonnast ning 66 omavalitsusest (2024. aastal 64 omavalitsusest). Toetuse saajad organisatsiooni õigusliku vormi järgi on välja toodud kuuendas peatükis. Taotlusi ei esitatud Harju maakonnast Loksa linn, Maardu linn ja Kiili vald, Ida-Viru maakonnast Narva-Jõesuu linn ja Toila vald, Lääne maakonnast Vormsi vald, Lääne-Viru maakonnast Rakvere vald, Vinni vald ja Väike-Maarja vald ning Valga maakonnast Valga vald.

Alljärgnev tabel annab ülevaate eraldatud toetuste, kollektiivide arvude ja keskmiste kontakttunni maksumuste kohta omavalitsuste lõikes.

Tabelis ei ole kajastatud üleriigilisi kollektiive (14 taotlust), juhendatavaid kollektiive 14, keskmine kontakttunni maksumus 28,46 eurot ning toetust eraldati üleriigilistele kollektiividele summas 54 732 eurot.

Tabel 3 Eraldatud toetused (eurodes), taotluste ning kollektiivide arvud ja keskmised kontakttunni maksumused omavalitsuste kaupa

Jrk nr	Maakond	Omavalitsus	Taotluste arv	Kollektiivide arv	Keskmine kontakttunni maksumus	Toetuse summa
1.	Hiiu	Hiiumaa vald	9	22	22,00	40 156
2.	Harju	Anija vald	2	5	19,05	6514
		Harku vald	7	11	27,11	26 757
		Jõelähtme vald	3	3	24,35	8903
		Keila linn	12	14	24,79	28 253
		Kose vald	11	14	20,73	27 871
		Kuusalu vald	1	2	34,24	2400
		Lääne-Harju vald	6	8	21,39	20 441
		Raasiku vald	1	1	25,00	3700
		Rae vald	3	3	29,57	6335
		Saku vald	5	5	29,43	13 472
		Saue vald	4	5	23,44	14 272
		Tallinna linn	139	293	26,69	877 949
		Viimsi vald	13	21	30,04	54 623
3.	Ida-Viru	Alutaguse vald	4	5	29,06	9393
		Jõhvi vald	4	7	30,74	15 566
		Kohtla-Järve linn	2	2	19,05	5474
		Lüganuse vald	3	3	21,13	4982
		Narva linn	2	4	19,05	6998
		Sillamäe linn	1	1	20,83	1617
4.	Jõgeva	Jõgeva vald	12	21	21,22	44 198
		Mustvee vald	4	4	22,95	11 811
		Põltsamaa vald	6	14	20,07	31 786
5.	Järva	Järva vald	11	26	21,13	61 024
		Paide linn	11	28	24,01	62 427
		Türi vald	6	12	19,05	26 482
6.	Lääne	Haapsalu linn	2	3	22,03	5610
		Lääne-Nigula vald	1	3	26,67	4424
7.	Lääne-Viru	Haljala vald	4	8	24,78	21 235
		Kadrina vald	1	1	30,00	2890
		Rakvere linn	12	20	24,73	46 453
		Tapa vald	6	7	27,17	21 601
		Viru-Nigula vald	2	2	23,44	6141
8.	Põlva	Kanepi vald	2	3	31,00	11 261
		Põlva vald	3	3	27,63	15 233
		Räpina vald	2	3	26,67	6557
9.	Pärnu	Häädemeeste vald	2	2	34,00	7336
		Kihnu vald	1	1	19,05	1289
		Lääneranna vald	5	7	24,38	17 357
		Põhja-Pärnumaa vald	7	18	22,59	40 894
		Pärnu linn	25	42	26,54	101 154
		Saarde vald	2	2	21,70	9221
10.	Rapla	Tori vald	7	8	23,68	26 133
		Kehtna vald	3	3	19,92	6777
		Kohila vald	3	5	26,83	12 203

		Märjamaa vald	2	3	19,05	5166
		Rapla vald	14	16	23,15	40 149
11.	Saare	Saaremaa vald	37	62	20,35	122 197
12.	Tartu	Elva vald	12	16	24,32	36 611
		Kambja vald	4	4	30,85	12 357
		Kastre vald	2	4	28,02	10 228
		Luunja vald	1	1	30,00	1951
		Nõo vald	3	5	21,83	10 159
		Peipsiääre vald	3	3	21,39	6824
		Tartu linn	74	110	27,05	310 817
		Tartu vald	8	9	24,37	27 651
13.	Valga	Otepää vald	2	7	31,00	13 937
		Tõrva vald	5	8	22,10	16 530
14.	Viljandi	Mulgi vald	10	20	24,39	49 793
		Põhja-Sakala vald	7	10	20,58	27 595
		Viljandi linn	20	33	26,92	70 761
		Viljandi vald	12	17	23,91	48 714
15.	Võru	Antsla vald	1	2	31,00	9907
		Rõuge vald	3	5	23,09	12 463
		Võru linn	10	15	24,23	39 353
		Võru vald	1	2	28,00	5844

5 Toetuste saajad kollektiivi liikide kaupa

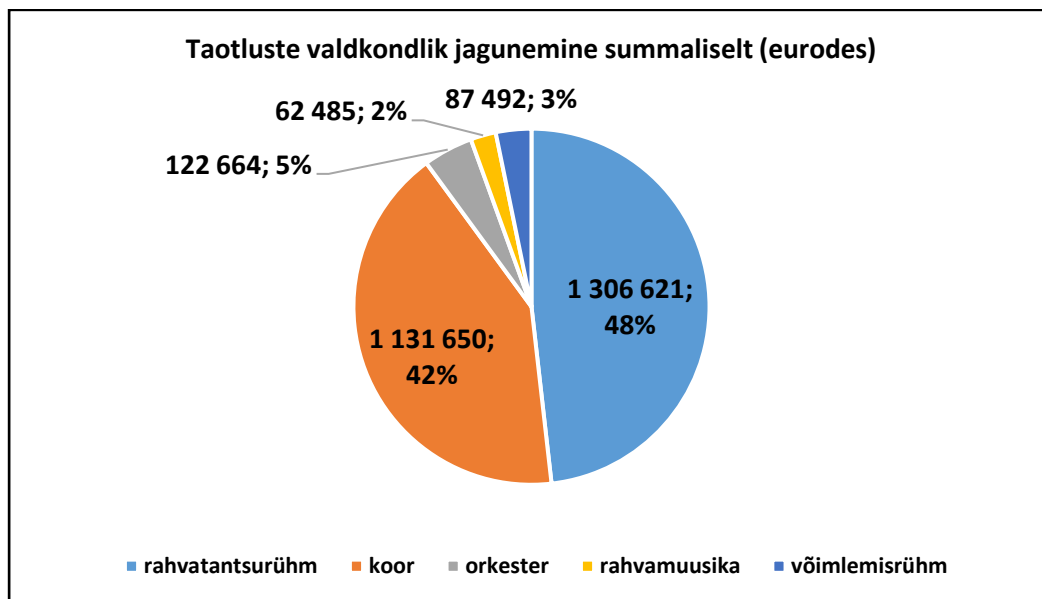
Kollektiivi liikide jaotuses on lähtutud määruses kirjeldatud kollektiivide loetelust: koor, rahvatantsurühm, võimlemisrühm, rahvamuusikakollektiiv, puhkpilli-, sümfoonia-, sümfoniett- ja keelpilliorkester. Kokku esitati taotlustes andmed 1041 kollektiivi kohta.

Tabel 4 Toetatud kollektiivi liikide jagunemine summaliselt, arvuliselt ja liikmete arvu järgi

Jrk nr	Kollektiivi liik	Toetussumma	Kollektiivide arv	Kollektiivi liikmete arv
1	rahvatantsurühm	1 306 621	524	8 770
2	koor	1 131 650	405	14 816
3	puhkpilli-, sümfoonia-, sümfoniett- ja keelpilliorkester	122 664	40	1 176
4	rahvamuusikakollektiiv	62 485	31	363
5	võimlemisrühm	87 492	41	402
	KOKKU	2 710 912	1041	25 527

Enim eraldati toetust rahvatantsurühmade juhendajatele, kokku 524 kollektiivi (liikmete arvuga 8770) summas 1 306 621 eurot ja kooride juhendajatele, kokku 405 kollektiivi (liikmete arvuga 14 816) summas 1 131 650 eurot.

Kõige vähem eraldati toetust rahvamuusikakollektiivide juhendajatele, kokku 31 kollektiivi (liikmete arvuga 363) summas 62 485 eurot.

Joonis 4 Toetuste valdkondlik jagunemine summaliselt ja protsentuaalselt

Järgnevalt vaadeldakse kollektiivi liikide jagunemist maakondade lõikes. Tabelis on välja toodud kollektiivi liikide maakondlikud koguarvud (Eesti Rahvakultuuri Keskuse andmekogu põhjal, seisuga detsember 2024), toetatud kollektiivide hulk ja osakaal koguarvust. Orkestrite maakondlike arvu kajastamiseks on kokku liidetud andmekogus olevate instrumentaalmuusika ja puhkpillimuusika kollektiivide arvud. Võimlemisrühmade maakondlikud koguarvud on toodud Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA registri 2025. aasta tantsupeole registreerunud võimlemisrühmade põhjal, seisuga 2024 ja Harjumaa võimlemisrühmade hulgas on ka Tallinna võimlemisrühmad.

Tabel 5 Toetatud kollektiivi liikide jagunemine maakondade lõikes ning protsent maakonna kollektiivi liikide koguarvust (kasutatud lühendid: K-koorid, RTR-rahvatantsurühmad, RMK- rahvamuusika kollektiivid, O- orkestrid, VR- võimlemisrühmad. Kasutatud tulpade värvid: ERK andmekogu; toetuse saajad; osakaal andmekogus olevast kollektiivide arvust)

Maakond	K arv	Toetatud K arv	Toetatud K osakaal	RTR arv	Toetatud RTR arv	Toetatud RTR osakaal	RMK arv	Toetatud RMK arv	Toetatud RMK osakaal	O arv	Toetatud O arv	Toetatud O osakaal	VR arv	Toetatud VR arv	Toetatud VR Osakaal
Üleriig kollek		12			1			1							
Tallinn	339	124	37%	166	142	86%	41	4	10%	54	9	17%			
Harju	175	35	20%	189	36	19%	30	6	20%	35	9	26%	62	19	31%
Hiiu	9	4	45%	23	12	52%	1		0%	1		0%	6	6	100%
Ida-Viru	50	4	8%	73	16	22%	7	1	14%	9		0%	6	1	17%
Jõgeva	36	3	8%	51	26	51%	5	2	40%	10	4	40%	6	4	67%
Järva	35	15	43%	76	44	58%	10	4	40%	6	2	34%	10	1	10%
Lääne	34	1	3%	47	4	9%	11		0%	6		0%	5	1	20%
Lääne-Viru	70	19	27%	82	15	18%	16	2	13%	13	2	16%	9		0%
Põlva	22		0%	39	7	18%	7		0%	9	2	23%	7		0%
Pärnu	97	23	22%	126	52	42%	26	1	4%	17	1	6%	14	2	15%
Rapla	51	13	26%	84	13	16%	18		0%	6	1	17%	8	1	13%
Saare	36	23	64%	63	33	53%	9	3	34%	12	3	25%	6		0%
Tartu	190	84	44%	195	59	31%	24	3	13%	21	4	19%	36	2	6%
Valga	21	5	24%	54	7	13%	10	1	10%	9	1	11%	5	1	20%
Viljandi	59	27	46%	115	48	42%	22	3	14%	19	2	11%	8	1	13%
Võru	38	13	34%	55	9	17%	21		0%	19		0%	6	2	34%
KOKKU	1262	405	32%	1438	524	37%	258	31	12%	246	40	16%	194	41	22%

Tabel 6 Toetatud kollektiivi alaliikide jagunemine maakondade lõikes (kasutatud lühendid: MK-mudilaskoor, LK-lastekoor, PK-poistekoor, NK-neidude/naiskoor, MNK-meeskoor/noormeestekoor, SK-segaskoor, 1-4 RT- 1-4.kl algklassirühm, 5-9 RT- 5-9.kl põhikoolirühm, 10-12 RTS- 10-12. kl gümnaasiumi segarühm, 10-12 RTN-10-12. kl neidude rühm, RTTS- täiskasvanute segarühm, RTTN- täiskasvanute naisrühm, RTP- pererühm, RMT- torupillid, RMV- viiulid, RMA- akordionid, RMK- kanded, RMKO- koondorkester, RMN- näppepillid, RML- löötpillid, SO- sümfooniaorkester, STO- sümfoniئتorkester, KPO- keelpilliorkester, PPO- puhkpilliorkester, KO- kammerorkester, 1-4 VR- 1-4. algklasside võimlemisrühm, 5-12 VR- 5-12. kl võimlemisrühm, NV- naisvõimlemisrühm)

	MK	LK	PK	NK	MNK	SK	1-4 RT	5-9 RT	10-12 RTS	10-12 RTN	RTTS	RTTN	RTP	RMT	RMV	RMA	RMK	RMKO	RMN	RML	SO	STO	KPO	PPO	KO	1-4 VR	5-12 VR	NV
Üleriigiline		2	2	3	2	3						1								1								
Harju maakond	8	6	4	3		14	2	3	1		15	15			2	1		3						9				1
Tallinn	32	27	8	20	3	34	23	14	21	3	54	26	1				2	2			2		1	6		5	10	3
Hiiu maakond		1	1	1		1	4				2	6															5	1
Ida-Viru maakond	1					3			2		6	8						1										1
Jõgeva maakond		1				2	3	5	1	1	3	13						2						3	1		2	2
Järva maakond	4	3	2	4	1	1	6	10	5	2	9	12			1		1	1		1		1		1			1	
Lääne maakond				1							3	1																1
Lääne-Viru maakond	2	5	2			10	2	1	2	1	6	3			2									2				
Põlva maakond											4	3											1	1				
Pärnu maakond	4	2	3	6		8	6	10	7	1	13	15			1									1				2
Rapla maakond	2	5		1		5	1				5	7												1				1
Saare maakond	5	2	2	5	2	7	5	4	2	1	6	15						1	2			1		2				
Tartu maakond	11	11	9	18	5	30	3	6	9	2	23	16					1	2			1			3			2	
Valga maakond		2	1			2	2	1	1		1	2						1						1				1
Viljandi maakond	5	3	4	3	3	9	6	4	7	4	11	16						3			1			1			1	
Võru maakond	2	2	1	3	2	3	1	1			2	3	2														2	
KOKKU	76	72	39	68	18	132	64	59	58	15	163	162	3	0	6	1	4	16	2	2	4	2	2	31	1	5	23	13

Tabel 5 andmete põhjal on mitmes maakonnas kollektiivide osakaal, kes on liitunud palgatoetuse meetmega, võrreldes koguarvuga suhteliselt kõrge (Saare maakonnas on palgatoetust saanud 64% kooridest, Tallinna linnas on toetust saanud 86% rahvatantsurühmadest). Need näitajad peegeldavad piirkondlikke erinevusi meetmega liitumise aktiivsuses ning viitavad sellele, et mitmes maakonnas on toetusmeedet kollektiivide juhendajate tööjõukulude katmiseks ulatuslikumalt kasutatud. Kõrge meetmega ühinemise protsent viitab nende maakondade motiveeritusele ning heale koostööle tööandjate ja kollektiivjuhendajate vahel, mis aitab tagada juhendajate tööalase kindlustunde ning kollektiivide järjepideva toimimise.

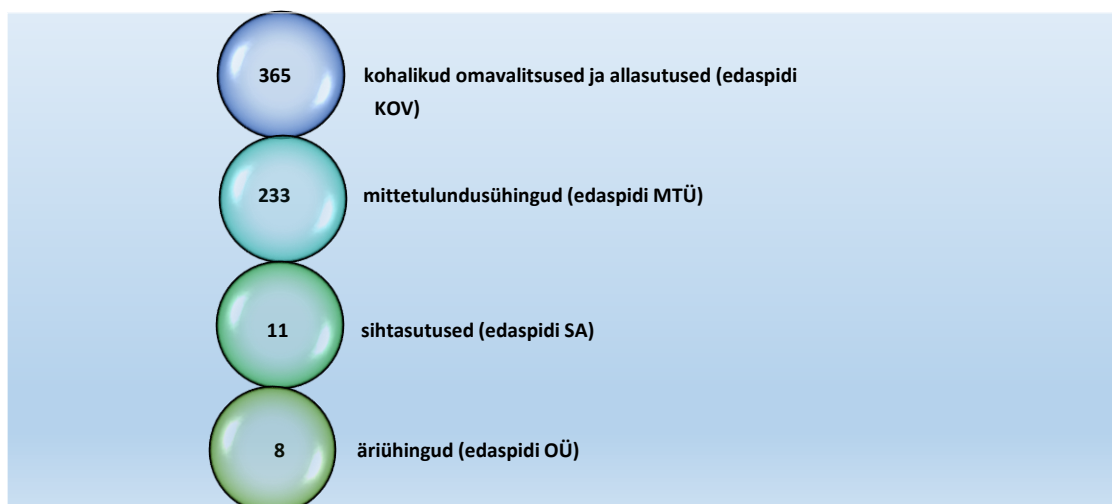
Tabel 6 esitatud andmed toetatud kollektiivi alaliikide jagunemine maakondade lõikes on oluline tööriist juhtimiseks, planeerimiseks ja tasakaalu tagamiseks, mille abil on võimalik tegutseda sihipäraselt ja regionaalselt. Tabeli andmed võimaldavad valdkondlikel katuseorganisatsioonidel hinnata piirkondlikku ja kollektiivide alaliigilist jaotust, et teha strateegilisi otsuseid, kuhu suunata arendus- ja koolitustegevusi. Maakondades ja valdkondades tegutsevatel juhtidel on võimalus tabelis esitatud andmete abil kujundada suuniseid, et tagada laulu- ja tantsupeoliikumises osalevate kollektiivide jätkusuutlik areng kogu Eestis. Kohalikel omavalitsustel on võimalus hinnata oma piirkonna tugevusi ja vajadusi ning planeerida tegevusi ja teha koostööd naaberomavalitsustega, et arendada kitsaskohti valdkondades ühiselt. Eesti Rahvakultuuri Keskuse maakondlikud spetsialistid saavad tugineda andmetele, et sihipäraselt toetada piirkonna kollektiive ning nende juhendajaid ja annab võimaluse analüüsiks, kuidas senised toetusmeetmed on mõjutanud piirkondlikke kollektiivide arvu ja mitmekesisust.

6 Toetuse saajad organisatsiooni õigusliku vormi järgi

Toetuse saajate sihtgrupid:

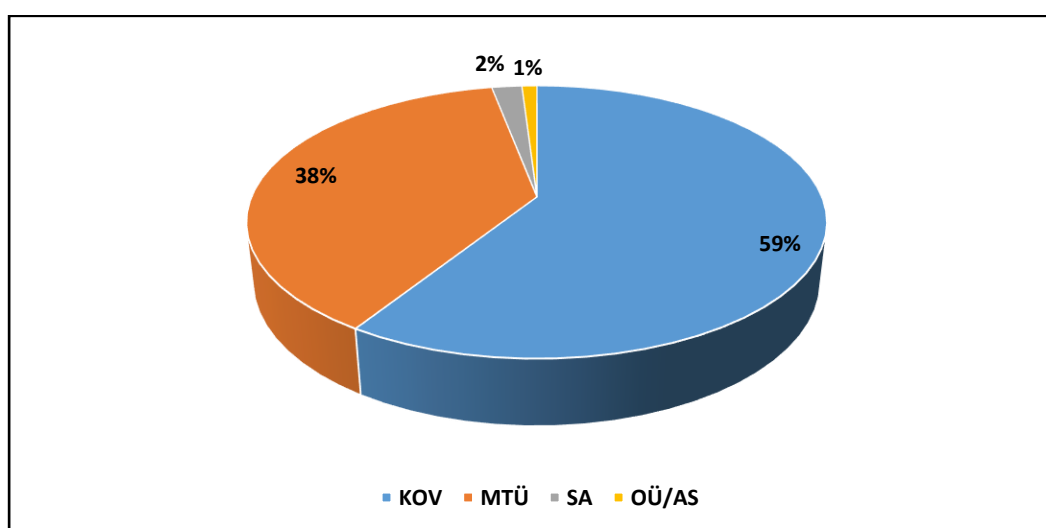
- kohalikud omavalitsused ja nende allasutused (koolid, rahvamajad jne);
- registreeritud äri- ja mittetulundusühingud.

Toetuse saanud organisatsioonide jaotumine organisatsiooni õigusliku vormi alusel on toodud alljärgnevatel joonistel.

Joonis 5 Toetatud taotluste arv organisatsiooni õigusliku vormi järgi

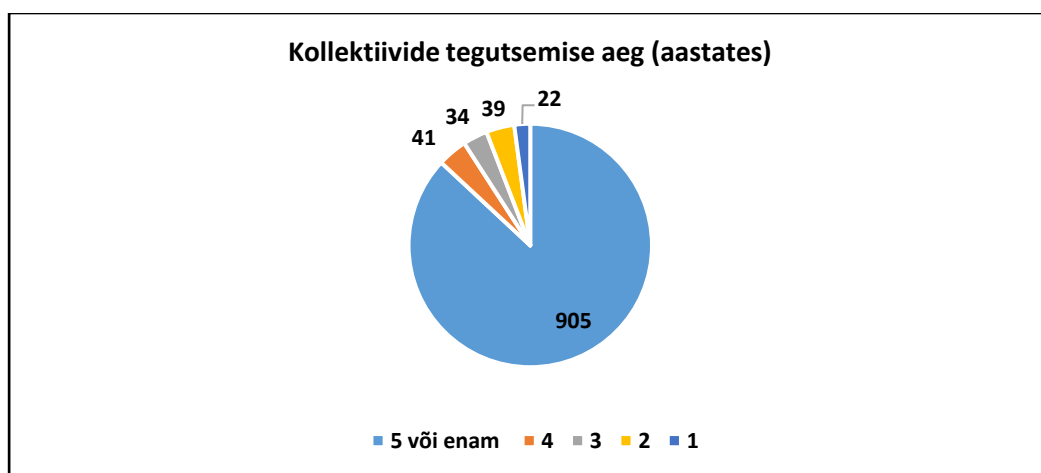
Võrreldes 2024. aastaga on nii mittetulundusühingute kui ka kohalike omavalitsute (KOV) osakaal püsinud stabiilsena. Toetusmeetme toel on mittetulundusühingutel olnud võimalus pakkuda kollektiivjuhendajatele sotsiaalsete garantiidega töötasu. Viimastel aastatel on kasvanud kohalike omavalitsuste ja nende allasutuste osakaal, mis viitab teadlikkuse suurenemisele toetusmeetmest ning valmisolekule väärtustada juhendajaid, makstes neile tänapäeva ootustele vastavat töötasu. Ainsaks maakonnaks, kust 2025. aastal ei laekunud ühtegi taotlust kohaliku omavalitsuse poolt, oli Lääne maakond. Eesti Rahvakultuuri Keskuse andmekogu järgselt tegutseb Lääne maakonnas (seisuga detsember 2024) 34 koori, 47 rahvatantsurühma, 11 rahvamuusika kollektiivi, kuus orkestrit ning viis võimlemisrühma. Arvestades, et neist mitmed kuuluvad kohalike omavalitsuste allasutustesse, on tähelepanuväärne, et Lääne maakonna omavalitsused ei esitanud ühtegi taotlust.

Joonis 6 Toetatud taotluste protsentuaalne jagunemine organisatsiooni õigusliku vormi järgi

7 Kollektiivide osalemine laulu- ja tantsupeoprotsessis

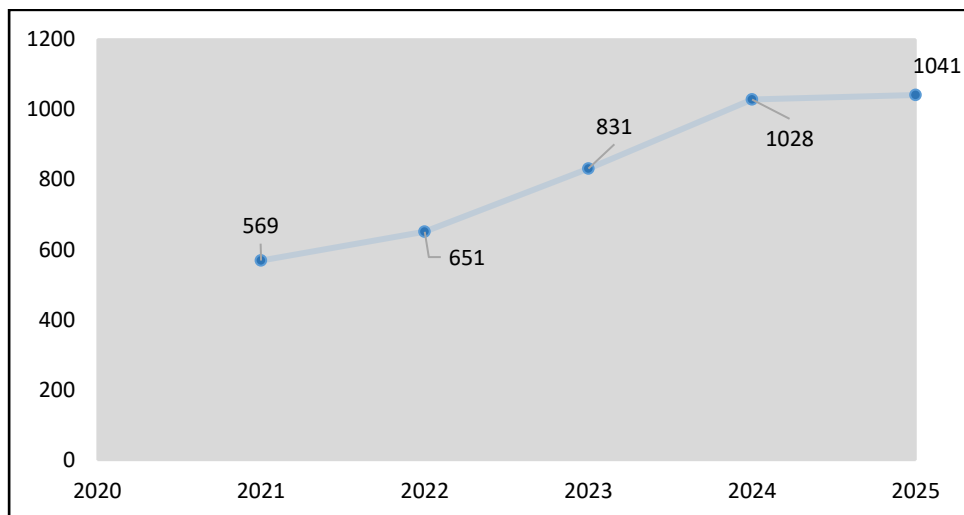
Taotlustes esitati andmed kokku 1041 kollektiivi kohta, millest valdav enamus (905 kollektiivi) on tegutsenud 5 või enam aastat. Lisaks on 41 kollektiivi tegutsenud neli aastat, 34 kollektiivi kolm aastat, 39 kollektiivi kaks aastat ning 22 kollektiivi on tegutsenud ühe aasta. Igal aastal luuakse uusi kollektiive, kes pärast aastast tegutsemist saavad siseneda toetusmeetmesse.

Joonis 7 Kollektiivide tegutsemise aeg

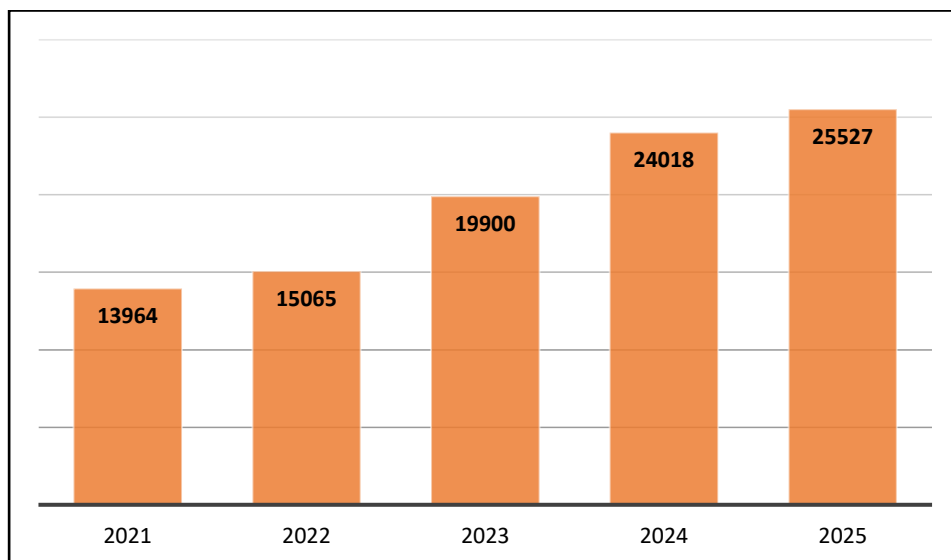
2025. aastal on meetmega liitunud 12 uut rahvatantsurühma, üheksa koori ja üks võimlemisrühm. Uute kollektiivide teke ning nende aktiivne osalemine laulu- ja tantsupeo protsessis peegeldab rahvakultuuri kasvavat väärtustamist ning laulu- ja tantsupeo traditsiooni jätkuvat olulist tähendust Eesti ühiskonnas. See areng kinnitab, et toetusmeede täidab edukalt oma eesmärgi toetada kollektiivide püsijäämist, motiveerida juhendajaid ning tagada liikumise jätkusuutlikkus. Alates 2021. aastast on lisandunud 96 uut kollektiivi, mis viitab kasvavale huvile ning aktiivsele arengule valdkonnas. Kui 2021. aastal osales toetusmeetmes 569 kollektiivi, siis 2025. aastaks on see arv kasvanud 1041-ni ehk 55%. See märkimisväärne kasv näitab, et toetusmeede on olnud edukas ja vajalik, pakkudes tuge nii staažikatele kollektiividele kui ka värskele alustajatele.

Alljärgnev joonis illustreerib kollektiivide arvu kasvu aastate lõikes ning kinnitab toetusmeetme positiivset mõju valdkonna arengule.

Joonis 8 Kollektiivide arvu kasv aastatel 2021-2025

Sama perioodi jooksul on kahekordistunud kollektiivide liikmete arv- kui 2021. aastal oli neid 13 964, siis 2025. aastaks on liikmete koguarv kasvanud 25 527-ni. See viitab lisaks kollektiivide arvilisele kasvule ka osaluse ja kogukondliku kaasatuse suurenemisele. Toetust saanud kollektiivide arvu kasv mõjutab otseselt ka kollektiivides osalejate hulka, aidates tagada kollektiivide tegutsemise järjepidevust. Kollektiividel on üha olulisem roll kogukonna kultuurilise identiteedi kandjana, mida toetab järjepidev ja sihipärane rahastusmudel. Järgmine joonis illustreerib liikmete kasvu aastatel 2021-2025, kinnitades toetusmeetme mõju laulu- ja tantsupeoliikumise elujõulisusele.

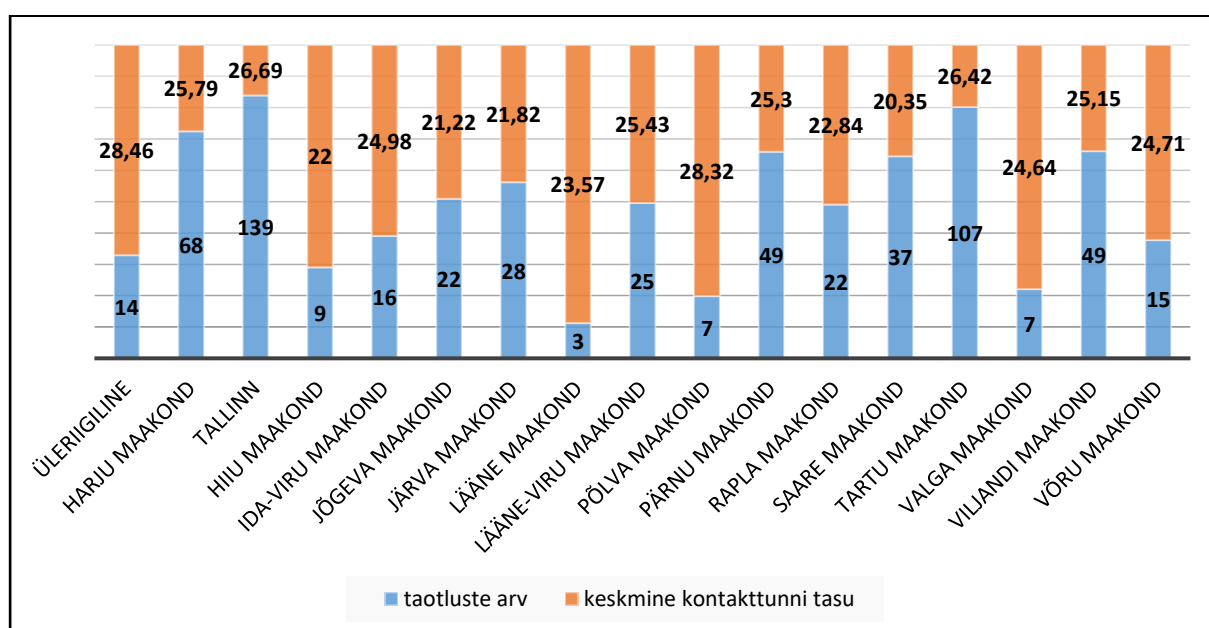

Joonis 9 Kollektiivide liikmete arvu kasv aastatel 2021-2025

8 Kollektiivi juhendajate keskmine kontakttunni maksumus maakonniti

Määruses kehtestatud kollektiivjuhi põhipalga määr on seotud kultuuritöötaja brutotöötasu alammääraga. Taotluste esitamise hetkel oli minimaalseks kontakttunni maksumuseks 19,05 eurot ning maksimaalseks kahekordne kontakttunni maksumus ehk 38,10 eurot. Ühes taotluses kajastuvad ühe juhendaja x arv juhendatavaid kollektiive.

Kõigi 617 toetust saanud kollektiivide juhendajate keskmiseks kontakttunni brutomaksumuseks kujunes 24,57 eurot. 2024. aastal oli 615 toetust saanud kollektiivide juhendajate keskmine kontakttunni brutomaksumus 23,56 eurot.

Joonis 10 Keskmine kontakttunni maksumus rahastatud toetuste põhjal maakonniti (eurodes)

Alljärgnevas tabelis on välja toodud lisaks kontakttunni maksumusele ka kollektiivide ning taotlusperioodi kontakttundide arvud maakonna lõikes. Kõrgemad keskmised kontakttunni tasud on üleriigiliste, Põlva ning Tallinna kollektiivide juhendajatel. Võrreldes 2024. aastaga on tõusnud kõikide maakondade keskmised kontakttunni tasud.

Tabel 6 Kokkuvõtlik palgatoetuse, taotluste, kollektiivide ja kontakttundide arvu ning kontakttunni keskmise maksumuse võrdlustabel maakondade lõikes

Maakond	Kontakttunni keskmine maksumus (eurodes)	Kollektiivide arv	Taotlusperioodi kontakttundide arv	Palgatoetus (eurodes)
Üleriigiline	28,46	14	2450,7	54 732
Põlva	28,32	9	1494,5	33 051
Tallinn	26,69	293	42 202	877 949
Tartu	26,42	152	20 424,5	416 598
Harju	25,79	92	10 833,7	213 541
Lääne-Viru	25,43	38	5445,9	98 320
Pärnu	25,30	80	10 393	203 384
Viljandi	25,15	80	10 158,1	196 863
Ida-Viru	24,98	22	2479,5	44 030
Võru	24,71	24	3415,6	67 567
Valga	24,64	15	1585,1	30 467
Lääne	23,57	6	560	10 034
Rapla	22,84	27	3531,3	64 295
Hiiu	22,00	22	2652	40 156
Järva	21,82	66	8920,1	149 933
Jõgeva	21,22	39	5531	87 795
Saare	20,35	62	8044	122 197

9 2024. ja 2025. aasta taotlusvoorude võrdlus

2024. aasta ja 2025. aasta laulu- ja tantsupeoliikumises osalevate kollektiivide juhendajate tööjõukulu toetuse näitajate võrdlusest on näha, et võrreldes 2024. aastaga kasvas toetuse kogusumma 5,3% võrra (2 574 370 eurolt 2 710 912 euroni). Toetatud taotluste arv kasvas 0,33% võrra (615 taotluselt 617 taotluseni).

Võrreldes 2024. aastaga tõusis üheksa maakonna taotluste arv. Vähenes taotluste arv kolmes maakonnas (Pärnu, Hiiu, Lääne) ning Tallinna linnas. Tartu, Järva, Jõgeva ja Võru maakondade taotluste arv püsib muutumata.

Järgnevas tabelis on toodud 2025. aasta taotluste arv ning palgatoetuse suurus maakonniti ning muutused võrreldes 2024. aastaga.

Tabel 7 Taotluste ja palgatoetuse 2025. aasta ja 2024. aasta võrdlustabel maakondade lõikes

Maakond	2025 taotluste arv	2024/2025 taotluste arvu muutus	2024/2025 taotluste arvu muutus (protsentides)	2025 palgatoetuse summa (eurodes)	2024/2025 palgatoetuse muutus (eurodes)	2024/2025 palgatoetuse muutus (protsentides)
Tallinn	139	-8	-5,4	877 949	18 836	2,2
Tartu	107	0	0	416 598	30 633	8
Harju	68	1	1,5	213 541	-7366	-3,3
Pärnu	49	-1	-2	203 384	-3861	-1,8
Viljandi	49	1	2	196 863	25 056	14,6
Saare	37	4	12,1	122 197	8457	7,4
Järva	28	0	0	149 933	-1249	-0,8
Lääne-Viru	25	1	4,2	98 320	2656	2,8
Jõgeva	22	0	0	87 795	16 508	23,2
Rapla	22	1	4,8	64 295	3065	5
Ida-Viru	16	6	60	44 030	18 194	70
Võru	15	0	0	67 567	9871	17,1
Üleriigiline kollektiiv	14	4	40	54 732	25 559	87,6
Hiiu	9	-1	-10	40 156	-8294	-17
Põlva	7	1	16,7	33 051	-1844	-5,3
Valga	7	2	40	30 467	16 242	114
Lääne	3	-5	-62	10 034	-15 921	-61
KOKKU	617	2	0,33	2 710 912	136 542	5,3

Järgnevas võrdlustabelis on välja toodud toetust saanud kollektiivi liigid. Kõikide kollektiivi liikide palgatoetus on võrreldes 2024. aastaga märgatavalt tõusnud.

Tabel 8 Palgatoetuse 2024 ja 2025 aasta võrdlustabel kollektiivi liikide lõikes

Kollektiivi liik	2024 palgatoetus (eurodes)	2025 palgatoetus (eurodes)	2024/2025 muutus (eurodes)	2024/2025 muutus (protsentides)
koor	1 138 779	1 131 650	-7129	-0,6
rahvatantsurühm	1 155 461	1 306 621	151 160	13
rahvamuusikakollektiiv	66 102	62 485	-3617	-5,5
orkestrid	141 937	122 664	-19 273	-13,6
võimlemisrühm	72 091	87 492	15 401	21,4
KOKKU	2 574 370	2 710 912	136 542	5,3

Kollektiivide juhendajatele eraldatud riigipoolne palgatoetus on suurenenud 136 542 euro võrra ehk 5,3%. Kõige enam eraldati toetust rahvatantsurühmade juhendajatele ning neile eraldatud toetus kasvas 13%. Protsentuaalselt kõige suurema tõusu (21,4%) tegi võimlemisrühmadele eraldatud toetus. Marginaalse languse tegi kooridele (-0,6%) ja rahvamuusikakollektiividele (-5,5%) eraldatud toetus ning 13,6% languse tegi orkestritele eraldatud toetussumma.

10 Toetuse andja tähelepanekud

Alljärgnevalt toome välja mõned enam lisaselgitusi vajanud kohad, millele ei ole kas määrust lugedes, taotlust esitades või toetust saades taotluse esitaja tähelepanu pööranud.

10.1 Taotluste ja aruannete menetlemine

Vastavalt Laulu- ja tantsupeoliikumises osalevate kollektiivide juhendajate tööjõukulu toetuse määruse § 9 lõike 1 sätestatule on taotluste menetlemise periood 60 tööpäeva ning nimetatud määruse § 15 lõike 4 aruannete menetlemise periood on samuti 60 tööpäeva.

10.2 Toetusmeetme tutvustamine

- 2024. aasta oktoobris viidi läbi kaks toetusmeetmet tutvustavat infopäeva, detsembris kaks aruandlusele suunatud infopäeva ning septembris üks infopäev 2024. aasta kokkuvõtte tutvustamiseks.
- Koostöös elektroonilise taotluskeskkonna Toetuste Menetlemise Infosüsteemi (TMS) arendaja ja Kultuuriministeeriumiga on parendatud ja täiendatud vajaduspõhiselt elektroonilist taotluskeskkonda.
- Tõhustatakse kommunikatsioonialast koostööd Kultuuriministeeriumi ning valdkondlike katuseorganisatsioonidega nii elektroonilise taotluskeskkonna kui ka toetusmeetme tutvustamisel.

10.3 Enamlevinud kitsaskohad

- Määruse tõlgendamisel on enim küsimusi tekitanud kulude eraldi raamatupidamisarvestuse pidamise kohustus (§ 13 lõige 3). Selle määruse punktiga on toetuse andja pidanud silmas eelkõige seda, et kollektiivide juhendamise töötasu oleks raamatupidamises selgelt eristatav muust töötasust, sh tööandjamaksude arvestuse osas.

- Toetuse saajaid, kes ei täida töötasu igakuise väljamaksmise kohustust (§ 2 lõige 1), mille tõttu on toetuse andja pidanud osa toetust tagasi nõudma.
- Taotluses esitatud muutunud andmetest teatamata jätmine (§ 12 lõige 2), mis on aluseks järgmise kvartali toetussumma saamisel.
- Organisatsioonides taotluste eest vastutava isiku vahetumisel ei anta infot edasi ega teavitata toetuse andjat, mille tulemusel jääb uus vastutav isik infosulgu.
- Taotlejate puudulik distsipliin taotluste vormiliste puuduste kõrvaldamise tähtaegade järgimisel, mistõttu venib taotluste menetlemine.
- Umbes 50% toetuse saajatest ei esitanud 2024. aasta toetuse kasutamise aruannet määrusega kehtestatud ning ka käskkirjas eraldi välja toodud märgitud tähtajaks (20.01.2025), mis pikendab aruannete menetlemise aega.
- Aruandluses on peamised probleemid seotud mitteaktsepteeritavate ning puudulike andmetega igakuiste tööjõukulude väljamakse tõendite lisamisega aruandele.
- Aruandele lisatud tõenditel peab kajastuma organisatsiooni nimi, töötaja nimi, periood, kollektiivjuhendamise brutotöötasu ning maksude arvestus. Finantsaruanne peab olema vastutava inimese poolt allkirjastatud. Aktsepteeritavateks dokumentideks on palgateatis, koondpalgateatis, töötasuandmete isikukaart, isikukonto, isikustatud väljavõte raamatupidamisest, millel on markeeritud kollektiivjuhendamise töötasu read. Oluline on meeles pidada, et toetuse kasutamise ajal kollektiivjuhi töötasu või koormuse tõstmine toimub tööandja enda kuludest, sh tööandjamaksud. Toetuse summat suurendada ei ole võimalik.

Lõpetuseks

7. novembril 2003 kanti Eesti, Läti ja Leedu laulu- ja tantsupidude traditsioon UNESCO inimkonna suulise ja vaimse pärandi meistriteoste nimekirja. 2008. aastal liideti see traditsioon koos teiste meistriteostega inimkonna vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja.

Laulu- ja tantsupeo liikumise vastu on endiselt suur huvi ning selle püsimine põhineb juhendajate pühendumusel. Laulu- ja tantsupidude kollektiivide juhendajate palgatoetus aitab tagada neile stabiilse sissetuleku ning sotsiaalsed garantiid, tugevdades Eesti laulu- ja tantsupeotraditsiooni jätkusuutlikkust.

Kollektiivjuhendajad ning tööandjad on andnud positiivset tagasisidet ja avaldanud tänu riigile, et on leitud rahalised vahendid väärilise töötasu maksmise toetamiseks. Üheskoos väärtustame ja viime jõudsalt edasi meie kultuuri ja põlvkondade jaoks olulist traditsiooni.

Laulu- ja tantsupidude liikumine tugineb koostööle ning on sõltuv paljude osapoolte panusest laulu- ja tantsupeo jätkusuutlikkusele. Kollektiivide juhendajate tööjõukulu toetus on oluline vahend kollektiivjuhtide väärtustamiseks ja kogu liikumise elujõulisuse tagamiseks.

*Kokkuvõtte koostas:
Kersti Sillaots, Eesti Rahvakultuuri Keskus
toetusmeetme koordinaator
mai 2025*